

ΙΣΤΟΡΙΑ Β΄ ΤΑΞΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

3.α. Για την απάντηση στο ερώτημα οι μαθητές/τριες αναμένεται να αξιοποιήσουν από την ιστορική αφήγηση του σχολικού βιβλίου [Κεφάλαιο 4, 2. Τα Ελληνικά κράτη: Τραπεζούς, Ήπειρος, Νίκαια, γ. Η Αυτοκρατορία της Νίκαιας και η ανασύσταση της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας] το απόσπασμα:

- *«Στο πλαίσιο του οικονομικού προγράμματός του ... από τις ιταλικές πόλεις»*

Μέσα από τη συνδυαστική προσέγγιση της ιστορικής αφήγησης και του κειμένου Α αναμένεται να δομηθεί ένα συνθετικό κείμενο που να καταδεικνύει τις ενέργειες του αυτοκράτορα Ιωάννη Βατάτζη για την υλοποίηση της αυτάρκειας, στο πλαίσιο του οικονομικού του προγράμματος για την ανόρθωση της αγροτικής οικονομίας.

Ειδικότερα, οι μαθητές/-τριες αναμένεται να αναφερθούν στην αυτάρκεια ως βασικό στόχο του οικονομικού προγράμματος του Ιωάννη Βατάτζη εστιάζοντας στις ενέργειες του, στο προσωπικό παράδειγμα του αυτοκράτορα για τη δημιουργία ενός πρότυπου αγροκτήματος με βάση το Κείμενο Α:

- *«Ο ίδιος ο αυτοκράτορας ξεχώρισε ένα κομμάτι γης, αρόσιμο και κατάλληλο για αμπελουργία»*
- *«τόσο μεγάλο, ώστε να μπορεί να καλύψει τις ανάγκες του αυτοκρατορικού τραπεζιού και εκείνες που απασχολούσαν το φιλόανθρωπο και κοινωνικά ευαίσθητο αυτοκράτορα (εννοώ τα γηροτροφεία, πτωχοκομεία και νοσοκομεία που φρόντιζαν τους αρρώστους)»*
- *«τη φροντίδα τους ανέθεσε σε ανθρώπους που είχαν καλή γνώση της γεωργίας και της αμπελουργίας»*
- *«και έτσι κάθε χρόνο είχε μεγάλη και άφθονη σοδειά καρπών»*
- *«Το ίδιο συνιστούσε να κάνουν όχι μόνο οι συγγενείς του, αλλά και οι άλλοι ευγενείς».*

3.β. Οι μαθητές/τριες καλούνται να αιτιολογήσουν την επιβολή ενός περιοριστικού μέτρου που επέβαλε ο αυτοκράτορας Ιωάννης Βατάτζης, προκειμένου να επιτευχθεί ο βασικός στόχος του οικονομικού του προγράμματος, η αυτάρκεια. Για την αιτιολόγηση της

απαγόρευσης εισαγωγής ειδών πολυτελείας στην Αυτοκρατορία της Νίκαιας, οι μαθητές/τριες είναι αναγκαίο να εστιάσουν στα εξής σημεία του Κειμένου Β:

- *«Το προστατευτικό αυτό μέτρο αποτελούσε αναντίρρητα αιχμή κατά της Βενετίας»*
- *«Τα φορολογικά μέτρα εναντίον των βενετικών εισαγωγών θα προκαλούσαν σίγουρα σοβαρές επιπλοκές»*
- *«γιατί θα παραβίαζαν τις εμπορικές συμφωνίες, οι οποίες έφεραν τις υπογραφές των προηγούμενων αυτοκρατόρων»*
- *«Αντίθετα, κανένας δεν θα μπορούσε να αμφισβητήσει το δικαίωμα του αυτοκράτορα να απαγορεύσει στους υπηκόους του την αγορά πολυτελών ειδών.»*

Η απάντηση στο συγκεκριμένο ερώτημα αποτελεί συνέχεια της απάντησης του προηγούμενου ερωτήματος. Με την απάντησή τους σε αυτό το ερώτημα οι μαθητές/τριες θα αναδείξουν τη σημασία της απαγόρευσης εισαγωγής ειδών πολυτελείας για την υλοποίηση της αυτάρκειας, του βασικού στόχου του οικονομικού προγράμματος του Ιωάννη Βατάτζη, αλλά και τη σχέση του μέτρου αυτού με την εξωτερική πολιτική του αυτοκράτορα, ιδιαίτερα απέναντι στη Βενετία.